

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Etienne Sabbelaan (Kortrijk, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2018A263

Februari 2018

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Janiek De Gryse, Clara Thys, Wouter Van Goidsenhoven, Joren De Tollenaere, Aaron Willaert
Wetenschappelijke begeleiding: Dieter Demey

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
2.1 Administratieve gegevens	4
2.2 Synthese	6
2.3 Gemotiveerd advies	6
2.3.1 Volledigheid van het gevoerde onderzoek	6
2.3.2 Aanwezigheid van een archeologische site	8
2.3.3 De waardering van de archeologische site:	8
2.3.4 Impactbepaling	8
2.3.5 De bepaling van de maatregelen	8
2.4 Programma van Maatregelen.....	9
2.4.1 De aanleiding van het vooronderzoek	9
2.4.2 Bepalen van de onderzoeksstrategie	9
2.4.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen.....	9
2.4.4 Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem	10
2.4.5 Onderzoeksstrategie en -methode	10
2.4.6 Onderzoekstechnieken.....	12
2.4.7 Eventuele afwijkingen van de CGP	13
2.4.8 Noodzakelijke competenties van de uitvoerders	13
2.4.9 Raming uitvoeringstermijn	13
2.4.10 Vondsten.....	13
2.5 Conclusie.....	14
Deel 3: Bibliografie.....	15

FIGURENLIJST (2018A263)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).....	5
Figuur 2: Onderzoeksgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).	11
Figuur 3: Voorstel proefsleuven weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	12

TABELLENLIJST (2018A263)

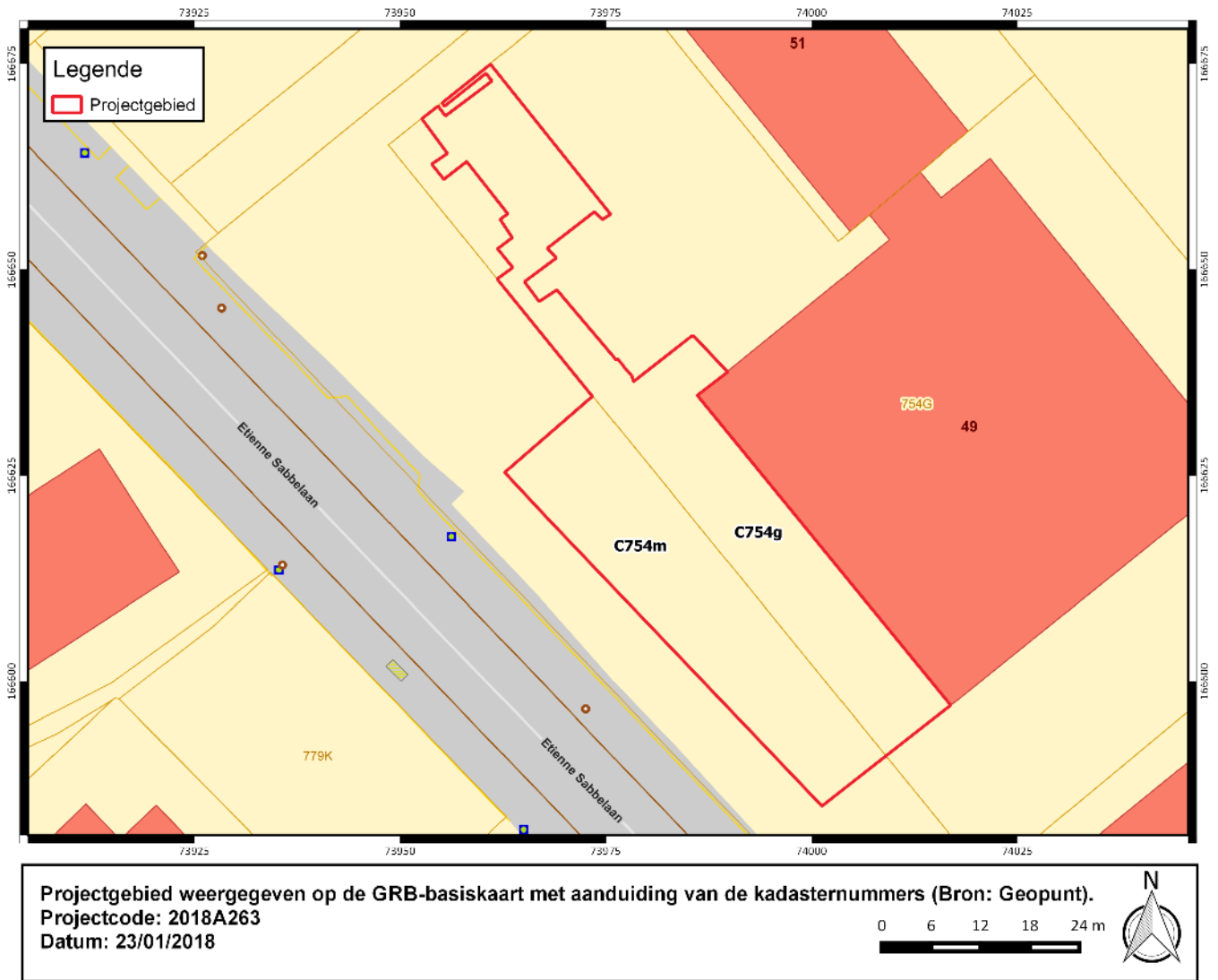
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 4

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	POM West-Vlaanderen Koning Leopold III-laan 66 8200 Sint-Andries	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiëk De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Kortrijk
	Deelgemeente	/
	Postcode	8500
	Adres	Etienne Sabbelaan 8500 Kortrijk
	Toponiem	Etienne Sabbelaan
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{min} = 73904$ $Y_{min} = 166581$ $X_{max} = 74045$ $Y_{max} = 166679$
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	4de Afdeling, Sectie C, nr.754g, deel van 754m Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).

2.2 Synthese

De opdrachtgever plant de constructie van een nieuwe testhal met bijhorende parkeerinfrastructuur, vijver en talud aan de Etienne Sabbelaan te Kortrijk. Het totale oppervlakte van de kadastrale perceelsgrenzen is ca. 7,68 ha groot, de bodemingrepen bedreigen een oppervlakte van ca. 2420 m².

Het plangebied is gelegen in de zandleemstreek, aan de voet van een zuidwest-noordoost georiënteerde zandrug. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van laat-Pleistocene eolische afzettingen. Het sediment bestaat uit droge zandleem. De hoger gelegen, makkelijke bewerkbare en vruchtbare gronden moeten een aanzienlijke aantrekkingskracht gehad hebben op vroege landbouwgemeenschappen in het verleden. Op basis van landschappelijke factoren is er geen verhoogde verwachting inzake een aanwezigheid van jager-verzamelaars. Hoewel de bodemkaart er geen melding van maakt is de kans reëel, gelet de topografische situatie, dat zich op het terrein een hoeveelheid colluvium heeft afgezet.

De kaart van Ferraris wijst op een ruraal karakter van de omgeving, ca. 2,5 km ten zuiden van het historisch centrum van Kortrijk. Hoewel niet aangegeven op de Kabinetskaart is net ten westen van het plangebied de aanwezigheid van een omwalde hoeve gekend. Deze is ingetekend op de Popp-kadasterkaart en opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI 74905). Mogelijk is de archeologische neerslag van activiteiten rond deze hoeve bewaard gebleven in het bodemarchief.

Op het plangebied zijn geen archeologische waarden gekend. Naast de reeds vermelde hoeve met walgracht ten westen van het plangebied getuigen het groot aantal cartografische indicatoren van laatmiddeleeuwse hoeves van het rurale karakter van de omgeving tot in de 19e eeuw. Op de kop van de zuidelijk gelegen zandleemrug werden bij onderzoek in 2011 bewoningssporen uit de metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen en vroegmoderne periode aangesneden (CAI 156967). Verder wijzen vondsten gerecupereerd bij veldprospecties en werfcontroles op menselijke aanwezigheid vanaf de steentijden in de ruime omgeving.

Concreet is er een beduidende trefkans inzake archeologisch erfgoed ter hoogte van het plangebied. De verwachting bestaat uit sporenarcheologie waarbij eventueel aanwezige relictten zichtbaar zijn onder de bouwvoor en/of aanwezig colluviumpakket. De meest geschikte onderzoeksmethode is een proefsleuvenonderzoek onder constante begeleiding van een aardkundige.

2.3 Gemotiveerd advies

2.3.1 Volledigheid van het gevoerde onderzoek

Uit de beschikbare gegevens blijkt een beduidende trefkans inzake archeologisch erfgoed. Er kan uitgegaan worden van een situatie waarbij eventueel aanwezige resten zichtbaar zijn onder de bouwvoor en/of eventueel aanwezig colluvium. Gelet op de aard van de geplande werken die een verregaande versnippering van het bodemarchief impliceren, moet uitgegaan worden van een situatie waarbij in-situ bewaring onmogelijk is. Een proefsleuvenonderzoek is aangewezen.

Volgende onderzoeksmethoden werden overwogen:

-gespecialiseerd archivalisch onderzoek: in specifieke gevallen is bijkomend, gespecialiseerd bronnenonderzoek aangewezen. Deze vorm van verder doorgedreven archiefonderzoek heeft vooral

betrekking op zeer specifieke contexten waarbij de archeologische/historische waarde niet afgeleid kan worden uit de standaardbronnen die voor de opmaak van een archeologienota geraadpleegd worden. Eén van de meest voorkomende voorbeelden waar doorgedreven archivalisch onderzoek nodig is betreft locaties binnen het frontgebied van de Eerste Wereldoorlog.

De beschikbare cartografische bronnen wijzen op een ruraal karakter van de omgeving. Direct ten westen wordt de aanwezigheid van een post-middeleeuwse hoeve met walgracht vermoed. De kaart van Ferraris geeft aan dat het terrein zeker sinds de 2e helft van de 18e eeuw onder de ploeg ligt. Een uitgebreider bronnenonderzoek is niet aangewezen.

-landschappelijk bodemonderzoek: een landschappelijk booronderzoek kan altijd zinvol zijn indien een complexe landschappelijke situatie en bijgevolg een complexe verticale stratigrafie verwacht wordt. Ook als de verstoringshistoriek van het terrein niet duidelijk is, bijvoorbeeld indien blijkt uit het bureauonderzoek dat het terrein bebouwd geweest is maar geen plannen beschikbaar zijn of activiteiten plaats hebben gevonden waarvan niet duidelijk is in welke mate zij een ernstige impact hebben gehad op de ondergrond.

De beschikbare bronnen wijzen op een éénduidige verticale stratigrafie. Gelet de ligging aan de voet van een dekzandrug is het echter niet ondenkbaar dat de omgeving onderhevig is geweest aan erosie. Mogelijk heeft zich doorheen de tijd (lokaal) afgespoeld materiaal geaccumuleerd op het terrein. Het al-dan-niet aanwezig zijn van een betekenisvol pakket colluvium op het plangebied kan echter beter geëvalueerd worden door middel van profielkolommen tijdens het proefsleuvenonderzoek, daar de aanwezigheid van colluvium niet altijd vastgesteld kan worden door middel van boringen. Om te vermijden dat het landschappelijk bodemonderzoek een bijkomende financiële belasting betekent op een terrein met beperkte oppervlakte, met het risico geen antwoord te kunnen bieden op de vraag of zich een colluviumdek bevindt ter hoogte van het plangebied is het aangewezen dit gedetailleerd in kaart te brengen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

-geofysisch onderzoek: een geofysisch onderzoek heeft in hoofdzaak als doel om, zonder ingreep in de bodem, grotere ondergrondse anomalieën in kaart te brengen. In hoofdzaak betreft het structuren zoals funderingen en muren van bv. oude kloosters en kastelen of bunkers of ovens. Ook kunnen sterke verschillen in bodemsamenstelling door middel van deze onderzoeksmethode gevat worden.

Gelet het rurale karakter van het plangebied is er geen verwachting inzake relevant grote ondergrondse structuren.

-verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek: een verkennend archeologisch onderzoek heeft als doel eventuele afgedekte vindplaatsen in kaart te brengen door middel van een extensief boorgrid. In geval van een positieve waardering kan met behulp van een waarderend booronderzoek in een intensiever grid de artefactenconcentratie gelokaliseerd worden. Op basis van de resultaten van deze booronderzoeken kan overgegaan worden tot de aanleg van proefputten of een opgraving in functie van een afgedekte archeologische site. Hierbij moet erop gewezen worden dat de aandacht bij deze vorm van onderzoek niet zozeer naar sporen maar naar goed bewaarde vondstconcentraties. Dit gegeven impliceert dat bewaarde, afgedekte vindplaatsen gezocht moeten worden op landschappelijke locaties waar de kans op afgedekte archeologie reëel is.

In het geval van het plangebied aan de Etienne Sabbelaan is een boorcampagne met als doel de lokalisatie en waardering van een bewaarde artefactensite niet aangewezen. De verwachting bestaat uit sporenarcheologie onder de teelaarde en/of colluvium. Op basis van de landschappelijke gegevens is er geen verhoogde trefkans inzake menselijke aanwezigheid tijdens het mesolithicum.

-veldkartering: een veldkartering of “field-walking” bestaat uit een systematische visuele inspectie van een terrein en het inventariseren van eventuele oppervlaktevondsten. Deze prospectiemethode wordt bij voorkeur aangewend op terreinen die een zekere mate van (regelmatige) oppervlakte bewerking kennen, dus hoofdzakelijk op akkers. De kartering wordt gewoonlijk uitgevoerd in parallelle raaien met een regelmatige tussenafstand. Soms wordt ook in een raster gewerkt indien een gedetailleerder beeld gewenst is. Op basis van waarnemingen kunnen eventueel interessante zones afgebakend worden. Afhankelijk van het karakter van het gerecupereerde vondstmateriaal kunnen gerichtere keuzes gemaakt worden in de eventueel te volgen onderzoeksstrategie op een terrein.

Op het projectgebied is een veldkartering niet aangewezen. Het terrein is niet in gebruik als akker, bijgevolg is er geen zichtbaarheid inzake artefacten aan de oppervlakte.

-proefsleuven: een proefsleuvenonderzoek met ingreep in de bodem heeft (net als proefputten in stedelijke context) als doel steekproefsgewijs het terrein archeologisch te inventariseren en vanuit de resultaten van dit vooronderzoek wetenschappelijk beargumenteerde uitspraken te doen over het al dan niet overgaan tot een (gedeeltelijke) vlakdekkende opgraving. Standaard wordt bij een proefsleuvenonderzoek tussen de 10% en 12,5% van het terrein archeologisch geïnventariseerd. Normaliter worden de proefsleuven ingeplant in een regelmatig patroon om zo tot een wetenschappelijk verantwoorde inschatting van de archeologische aanwezigheid te komen.

Gelet de verwachting van sporenarcheologie onder de bouwvoor of eventueel aanwezig colluvium is een proefsleuvenonderzoek de aangewezen manier om eventueel aanwezig archeologisch erfgoed in kaart te brengen. Op basis van de waargenomen relictten kan de impact van de geplande werken bepaald worden en een gefundeerde beslissing genomen worden in functie van eventueel vervolgonderzoek.

2.3.2 Aanwezigheid van een archeologische site

Tot op heden kon de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet aangetoond worden. Er is een beduidende trefkans inzake sporenarcheologie onder de bouwvoor en/of colluviumpakket.

2.3.3 De waardering van de archeologische site:

Niet van toepassing, cf. punt 2.3.2

2.3.4 Impactbepaling

Het bodemarchief dient eerst geïnventariseerd te worden, voor de impact van de werken op eventueel aanwezig erfgoed kan bepaald worden, cf. punt 2.3.2.

2.3.5 De bepaling van de maatregelen

De maatregelen kunnen pas bepaald worden na uitvoering van de prospectie met ingreep in de bodem. Enkel zo kan een duidelijke inschatting gemaakt worden inzake aanwezig archeologische erfgoed en de impact van de werken hierop cf. 2.3.2.

2.4 Programma van Maatregelen

2.4.1 De aanleiding van het vooronderzoek

Cf. supra, punt 1.1.6

2.4.2 Bepalen van de onderzoeksstrategie

De keuze voor de beschreven onderzoeksmethode werd afgetoetst aan de vier criteria opgenomen in de Code van Goede Praktijk (CGP artikel 5.3)

-mogelijk: het terrein is toegankelijk voor een graafmachine. Er worden, buiten eventueel aanwezige nutsleidingen, geen fysieke obstakels voorzien waardoor de prospectie niet uitgevoerd kan worden.

-nuttig: gelet de beschreven verwachting is een proefsleuvenonderzoek de meest geschikte manier om eventueel aanwezige archeologische resten in kaart te brengen om zo de impact van de geplande werken hierop te kunnen bepalen.

-schadelijk: de mate van spoorbewerking tijdens een proefsleuvenonderzoek is beperkt, hierdoor blijven eventueel aanwezige relictten bewaard voor verder onderzoek.

-noodzakelijk: gelet het feit dat de geplande werken een substantiële ingreep in de bodem impliceren met een verregaande versnippering van het bodemarchief als gevolg, moet uitgegaan worden van een scenario waarbij in-situ bewaring onmogelijk is.

2.4.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

Doel van de terreininventarisatie door middel van proefsleuven is een inschatting maken van de aanwezigheid van archeologisch erfgoed binnen het plangebied. Van belang hierbij is dat minstens volgende onderzoeksvragen beantwoord worden.

-wat zijn de waargenomen bodemhorizonten, beschrijving + duiding?

-in hoeverre is de bodemopbouw nog intact? Is er sprake van aftopping van het bodemprofiel door erosie of is er sprake van accumulatie?

-indien colluvium aanwezig is op het plangebied, wat is de ouderdom?

-zijn er (nog) bodemsporen aanwezig? Op welke diepte bevinden deze sporen zich? Is er sprake van meerdere sporenniveaus? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen? Beschrijf.

-wat is de bewaringstoestand van de sporen?

-kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?

-wat is de relatie tussen de bodem en het landschap?

-maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?

- kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- kan op basis van de waargenomen archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?
- zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?
- zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? wat is de omvang? hoeveel niveaus? geschatte aantal individuen?
- wat betekenen de gegevens mogelijk voor een aanvulling van kennisleemtes van de lokale en regionale ontwikkeling en geschiedenis?
- voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud in situ mogelijk)?
- voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:
  - wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?
  - welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?
  - welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
  - zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

2.4.4 Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Tot op heden werd reeds een bureauonderzoek (projectcode 2018A263) uitgevoerd met betrekking tot het projectgebied aan de Etienne Sabbelaan te Kortrijk. Uit de beschikbare gegevens kon een aanzienlijke trefkans inzake archeologisch erfgoed, waarbij eventueel aanwezige resten zichtbaar zijn onder de bouwvoor en/of colluvium, afgeleid worden.

2.4.5 Onderzoeksstrategie en -methode

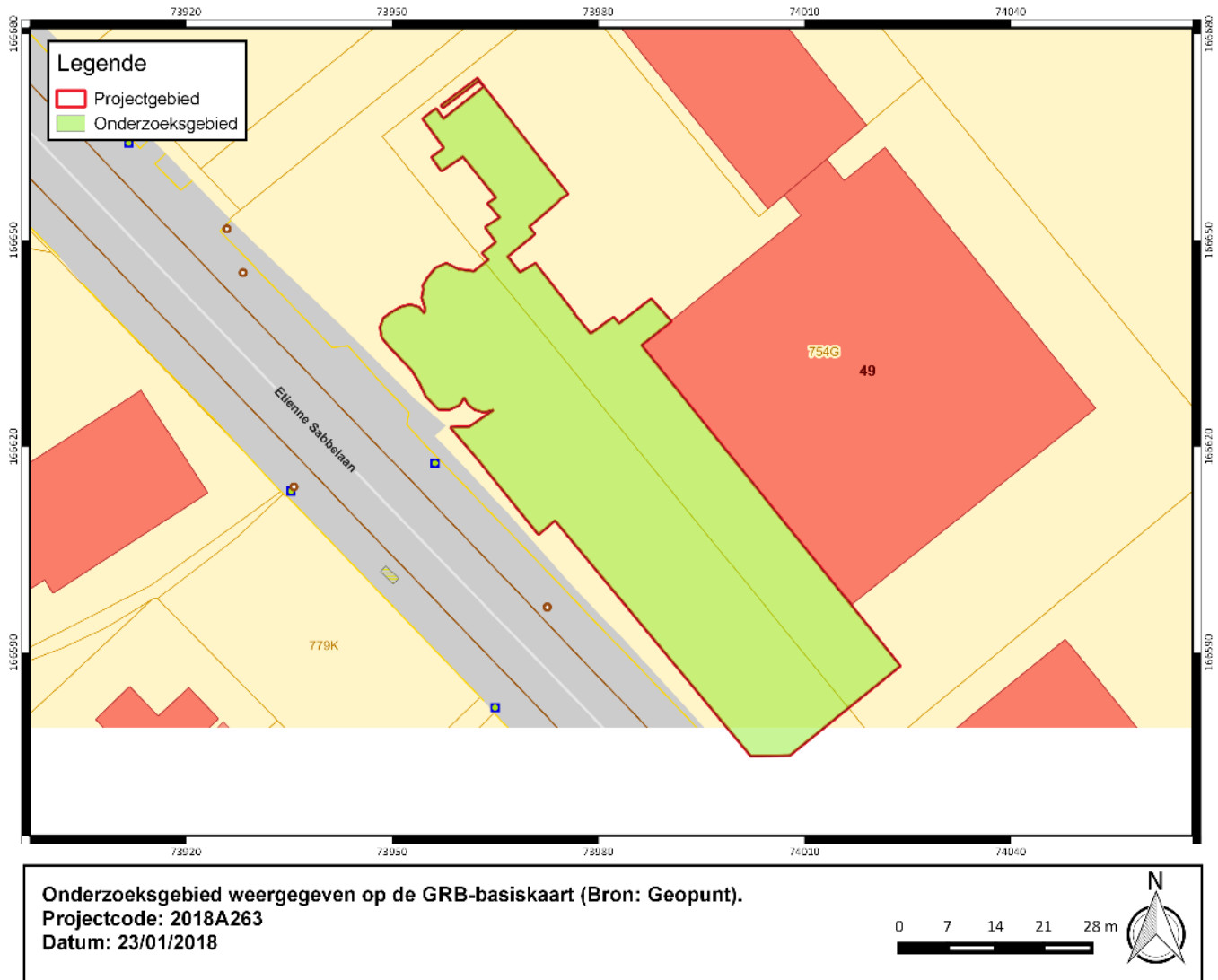
De meest geschikte onderzoeksmethode met betrekking tot het plangebied is een proefsleuvenonderzoek. Deze terreininventarisatie dient een statistisch representatief deel van het terrein te inventariseren. De proefsleuven worden aangelegd in een regelmatig patroon met tussenafstand van 15m om zo een dekking te verkrijgen die toelaat een gedegen inschatting te maken van het totale bodemarchief op het plangebied.

Los van de eventuele aanwezigheid van een pakket colluvium kan uitgegaan worden van een situatie waar de verticale stratigrafie relatief éénvoudig is conform de bepalingen in de code van Goede Praktijk artikel 8.6.1 & 8.6.2. De archeologische prospectie met ingreep in de bodem wordt als succesvol beschouwd indien er een beargumenteerd antwoord op de onderzoeksvragen geformuleerd kan worden en het rapport wordt opgeleverd.

Indien tijdens het proefsleuvenonderzoek, tegen verwachtingen in, een bewaarde artefactensite, bestaand uit een vondstenstrooiing, wordt aangesneden/herkend moet de onderzoeksmethode aangepast worden. Het proefsleuvenonderzoek dient gestaakt te worden. Alle vondsten worden ingemeten en voorgelegd aan een specialist, opdat een verdere waardering van de vindplaats kan plaatsvinden (d.m.v. waarderende boringen en aardkundige waarnemingen i.v.m. bewaringscondities). Hierbij wordt verwezen naar de bepalingen rond steentijdvindplaatsen en relevante onderzoeksmethodes in de Code van Goede Praktijk.

Vóór het eigenlijke terreinwerk aanvang neemt bekomt de veldwerkleider de nodige leidingplannen. Deze plannen dienen continu aanwezig te zijn gedurende de uitvoering van het archeologisch onderzoek.

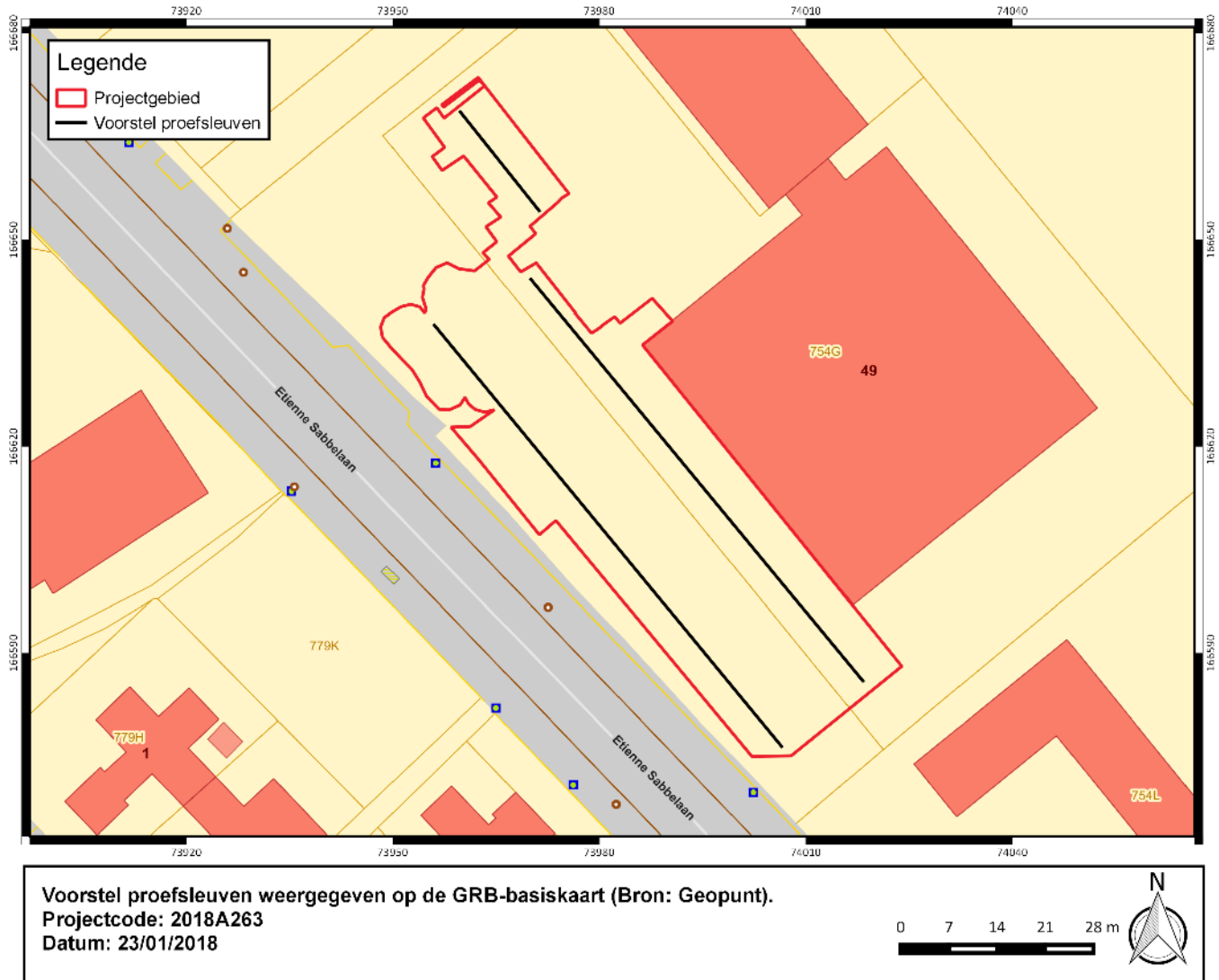
Gelet het de helling van het terrein worden de sleuven aangelegd mee met deze helling. Concreet impliceert dit een inplanting volgens grofweg een noordwest-zuidoost georiënteerde as.

Figuur 2: Onderzoeksgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

2.4.6 Onderzoekstechnieken

Het te onderzoeken gebied is ca. 2420 m² groot. De proefsleuven dienen 10% van de onderzoekbare oppervlakte te beslaan (d.i. ca. 242 m²) met bijkomend ca. 2,5% aan kijkvensters of dwars/volgsleuven waar relevant (= ca. 61 m²). De kijkvensters dienen voldoende groot te zijn om een antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen.

Figuur 3: Voorstel proefsleuven weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

De proefsleuven worden aangelegd door een rupskraan met gladde bak, deze kraan dient over voldoende vermogen te beschikken om een vlotte werking te garanderen. De minimale breedte van de kraanbak bedraagt 2 m. De proefsleuven worden laagsgewijs uitgegraven door de kraan, onder begeleiding van de veldwerkleider, tot op het archeologisch leesbaar niveau. Indien er meerdere sporenniveaus herkend worden kan pas gezakt worden naar een dieperliggend niveau indien het bovenliggende vrij is van sporen.

Tijdens het terreinwerk dient eveneens bijkomende aandacht uit te gaan naar de bodemkundige situatie binnen het plangebied en de relatie met de aanwezige sporen. Hiervoor dienen profielkolommen aangelegd te worden. Deze worden geïnterpreteerd door een aardkundige. Aangezien de bodemopbouw mogelijk complexer kan zijn vanwege erosie of de aanwezigheid van colluvium wordt het proefsleuvenonderzoek gedurende de gehele doorlooptijd van het terreinwerk begeleid door de aardkundige. Minimaal worden twee profielkolommen per sleuf aangelegd, indien mogelijk in een

geschrinkt patroon. Ze worden tot minstens 50cm in het ongeroerd sediment uitgegraven. Het vooronderzoek met ingreep in de bodem, zijnde veldwerk, verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

2.4.7 Eventuele afwijkingen van de CGP

Voor de prospectie met ingreep in de bodem worden geen situaties verwacht waarin afgeweken zal moeten worden van de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

2.4.8 Noodzakelijke competenties van de uitvoerders

Het veldwerkteam bestaat minimaal uit:

-een veldwerkleider (onder begeleiding van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider voldoet aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk en heeft ervaring met prospecties op terreinen waar colluviatieprocessen spelen.

-een assistent-archeoloog voldoende aan de vereisten van de Code van Goede Praktijk.

-een aardkundige ondersteunt de archeologen gedurende de gehele uitvoeringstermijn van het veldwerk. Hij/zij rapporteert over de bodemkundige waarnemingen.

Conform de Code van Goede Praktijk artikel 9.3 ligt de beslissing tot natuurwetenschappelijke staalname bij de veldwerkleider. Dit in overleg met de aardkundige en het Agentschap Onroerend Erfgoed wanneer relevant. Best wordt in de prijsopmaak een stelpost voorzien die kan aangesproken worden voor natuurwetenschappelijk onderzoek indien nodig. Voor de rapportage wordt minstens de veldwerkleider ingezet onder toezicht van de erkende archeoloog.

2.4.9 Raming uitvoeringstermijn

Veldteam: 1 dag veldwerkleider
1 dag assistent archeoloog
1 dag GPS medewerker
1 dagen aardkundige

Kraan: 1 dag aanleg
0,5 dag dichten

Verwerking: 5 dagen veldwerkleider
1 dag assistent archeoloog
1 dag aardkundige

2.4.10 Vondsten

Conservatie en overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van het archeologisch vooronderzoek conform artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet. Vóór de start van het onderzoek worden door de erkende archeoloog en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar, het erkende onroerend

erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van het opgravingsarchief plaats. Indien een vervolgonderzoek noodzakelijk blijkt, dient het opgravingsarchief integraal overgedragen te worden aan de uitvoerder van dit vervolgonderzoek.

2.5 Conclusie

De initiatiefnemer plant de aanleg van een testhal met bijhorende infrastructuur aan de Etienne Sabbelaan te Kortrijk. Op basis van de beschikbare gegevens is er een aanzienlijke trefkans inzake sporenarcheologie. Verwacht wordt dat eventueel aanwezige archeologische relictten zichtbaar zijn onder de bouwvoor en/of eventueel aanwezig colluviumpakket. De meest geschikte onderzoeksmethode is een proefsleuvenonderzoek onder continue begeleiding van een aardkundige. Het terreinwerk, verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt